A Magyar Állandó Értekezlet VI. Ülésének Zárónyilatkozata

2002. november 17-én Budapesten tartotta soros ülését a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT). A tanácskozás résztvevői a korábbi találkozók szellemében nyílt és őszinte eszmecserét folytattak a különböző országokban élő magyarság helyzetéről, sorsának alakulásáról. A MÁÉRT tagjai ismételten hangsúlyozták, hogy a világ különböző részein élő magyarok kapcsolatainak és együttműködésének folyamata egyidejűleg szolgálja a magyarság nemzeti összetartozásának erősítését, a demokrácia és a szolidaritás európai gyakorlatának kiteljesítését, valamint a regionális biztonságot és együttműködést célzó jószomszédi kapcsolatok tiszteletét és fejlesztését.

A MÁÉRT tagjai megelégedéssel nyugtázták, hogy a testület közös döntésének megfelelően a Kormány érdemi egyeztetéseket folytatott a határon túli magyar szervezetekkel és a magyarországi parlamenti pártokkal a szomszédos országokban élő magyarokról szóló törvény módosításáról. Kifejezték egyetértésüket azzal, hogy a Kormány az Országgyűlés elé terjessze azt a törvény módosítására kidolgozott tervezetet, amely a törvény eredeti céljait megőrzi, az anyaország lehetőségei szerint továbbfejleszti, a kisebbségvédelem európai gyakorlatára alapuló nemzetközi elvárásokat kielégíti, s ezáltal az érintett magyar közösségek érdekeit szolgálja, valamint összhangban van a jószomszédi kapcsolatok ápolásához és fejlesztéséhez fűződő regionális és összeurópai érdekekkel. A MÁÉRT résztvevőiből álló adhoc bizottság rögzítette a módosítások tekintetében követendő elveket, amelyek a zárónyilatkozat mellékletét képezik. Amennyiben az egyeztetett törvényjavaslattól lényegi eltérés válik szükségessé, a MÁÉRT tagjai indokoltnak tartják újabb egyeztetés lefolytatását a MÁÉRT szakértői bizottságában.

Támogatásukról biztosították a Kormány törekvéseit a törvény végrehajtási feltételeinek biztosítására a szomszédos országokkal való kétoldalú tárgyalások és – ahol szükséges és lehetséges – megállapodások révén.

A Magyar Állandó Értekezlet résztvevői beszámolót hallgattak meg a magyar-magyar kapcsolatok egyes területeit érintő együttműködési elképzelésekről. Egyetértettek azzal, hogy a MÁÉRT szakbizottságainak keretében folytatódjon a programok egyeztetése, különös figyelemmel az érintett közösségek bevonására a jelentősebb programok előkészítésének és megvalósításának feladataira. A MÁÉRT tagjai hangsúlyozták annak fontosságát, hogy a kidolgozott és egyeztetett programokhoz szükséges anyagi eszközök álljanak rendelkezésre.

A MÁÉRT résztvevői támogatásukról biztosították az Európai Unióhoz való csatlakozás és a tagságra való felkészülés folyamatát. Magyarország teljes jogú tagként történő belépése az Európai Unióba a magyarság egészének érdekeit szolgáló nagy horderejű esemény. A MÁÉRT résztvevői annak tudatában támogatják az Alkotmánynak az uniós jogharmonizációval kapcsolatban szükséges módosítását, hogy a Magyar Köztársaságnak a határon túli magyarsággal kapcsolatos alkotmányos felelőssége nem csökken az Európai Unióhoz való csatlakozása után, hanem a lehetőségek szerint növekszik. Történelmi esély Magyarország felemelkedésére, a magyarság kulturális és nyelvi összetartozásának erősítésére, a nemzeti szolidaritás és kohézió európai keretek között történő megújítására. Ezzel összefüggésben fontosnak nevezték, és támogatásukról biztosították a régió más országainak törekvéseit az euro-atlanti és az európai együttműködésbe való teljes jogú bekapcsolódásra. Egyetértettek azzal, hogy az érintett országokban – Szlovákiában,

Szlovéniában, Romániában – élő magyar közösségek ebben aktív, az integrációs folyamatot segítő szerepet játszanak, és kifejezésre juttatták érdekeltségüket az európai uniós kisebbségi jogok fejlesztésében.

A MÁÉRT résztvevői közös célnak nevezték, hogy a Kormány és az érintett országokban működő magyar szervezetek találják meg azokat a megoldási lehetőségeket, amelyek biztosítják, hogy az uniós tagsággal járó kötelezettségek vállalása és tisztességes végrehajtása ne járjon együtt új válaszfalak emelésével, továbbá hogy az eltérő fejlődési dinamikával rendelkező államok kapjanak segítséget és lehetőséget hátrányaik leküzdésére, legyen reális esélyük az európai együttműködésbe való bekapcsolódásra. Különösen fontosnak tartják az európai fejlődés alappilléreinek az Unióval határos országokkal kialakítandó kapcsolatokban való erősítését, nevezetesen az emberek, eszmék és áruk minél szabadabb áramlásának biztosítását. Ebben az összefüggésben találják meg a schengeni határrendszernek a tagállamok biztonságát, valamint az emberi kapcsolatok és a gazdasági együttműködés természetes feltételeit egyaránt kielégítő bevezetésének lehetőségeit. A MÁÉRT résztvevői a továbbiakban is mindent megtesznek, hogy országaik hozzájáruljanak a vízumkötelezettség megszüntetéséhez.

Üdvözölték a Kormány azon szándékát, hogy 2003 tavaszán rendkívüli MÁÉRT összehívására kerüljön sor, amelynek elsődleges célja közös ajánlások megfogalmazása Magyarország Európai Uniós csatlakozásával kapcsolatban, a magyar–magyar kapcsolatoknak az új körülmények közötti eredményes fejlesztése érdekében.

A MÁÉRT résztvevői üdvözölték azon intézkedéseket, amelyeket a Romániai Magyar Demokrata Szövetség következetes érdekképviseleti tevékenysége nyomán Románia az államosított föld-, erdő- és ingatlantulajdon visszaszolgáltatása érdekében hozott, beleértve az egyházi ingatlanok kérdésének rendezéséhez szükséges jogi keretek kialakítását.

A MÁÉRT résztvevői fontosnak nevezték, hogy a jelentős létszámú magyar közösségek tagjai közös platformot alakítva élni tudnak a politikai érdekképviselet demokratikus eszközeivel. Üdvözölték, hogy a Magyar Koalíció Pártja az új szlovák kormánykoalícióban is fontos szerephez jutott, s kormányzati pozícióban is jelentős módon hozzá tud járulni ahhoz, hogy a Szlovák Köztársaság elérje az euro-atlanti és az európai együttműködéssel kapcsolatos céljait.

A MÁÉRT reményét fejezi ki, hogy Szlovákia a jövőben is fokozza erőfeszítéseit annak érdekében, hogy maradéktalanul eleget tegyen a nemzetközi szervezetek irányában vállalt kötelezettségeinek, különös tekintettel az Európa Tanácsra.

A MÁÉRT résztvevői üdvözölték a Magyar Nemzeti Tanács megalakulását, amelyre a vajdasági magyarság kisebbségi önkormányzatiságának megvalósításában fontos szerep hárul a közösség jövője tekintetében.

A MÁÉRT résztvevői üdvözölték az Amerikai Egyesült Államok Kongresszusa képviselőinek azon törekvését, hogy a bővítési folyamat során a NATO tagországai szorgalmazzák, és szoros figyelemmel kísérjék a tagjelölt országokban a magyar kisebbségi közösségek jogos elvárásainak teljesítését, mint a demokrácia érvényesülésének fokmérőjét.

Támogatásukról biztosítják a nyugati magyarság helyzetének szakszerű, az érintettekkel egyeztetett szociológiai felmérése elvégzését, amely hozzájárulhat a nyugati magyarsággal folytatott intézményes kapcsolatépítéshez.

A Magyar Állandó Értekezlet tagjai az anyaország és az érintett magyar nemzeti közösségek közös felelősségének és feladatának tartják, hogy érdemi fordulat következzen be a szülőföldön való maradás feltételeinek utóbbi évtizedben tapasztalt kedvezőtlen

tendenciáiban. Üdvözölték a Kormány azon szándékát, hogy a Magyarország EUcsatlakozásával összefüggő gazdasági előnyök kihasználása, valamint a környező országokban való magyar gazdasági szerepvállalás és a privatizációs folyamatokban történő magyar részvétel tekintetében, a határon túli magyar szervezetek bevonásával hosszú távú gazdasági stratégiai elképzelések kerüljenek kidolgozásra. Ismételten hangsúlyozták, hogy az elkövetkező éveknek ez a legfontosabb, tovább nem halasztható célkitűzése, melynek eléréséhez az ellentétek meghaladására, közös akaratra, együttes erőfeszítésekre, új megoldások keresésére van szükség.

Budapest, 2002. november 17.

A szomszédos országokban élő magyarokról szóló törvény módosítására kidolgozott tervezettel

kapcsolatos javaslatok és észrevételek tekintetében a MÁÉRT résztvevőinek közös álláspontjának rögzítésével

megbízott szakértői ad hoc bizottság által támogatásra javasolt elvek:

- 1. A nevelési-oktatási támogatás kérdéskörével kapcsolatosan:
- támogatják a nevelési oktatási támogatás kiterjesztését egy gyerekre is;
- alapszabályként elfogadják, hogy a támogatás kedvezményezettje a gyerek a pályázatot benyújtó szülő vagy törvényes képviselő által;
- elfogadja az MKP javaslatát, hogy a támogatás címzettje lehessen a nevelési és oktatási intézmény mellett működő szülői, illetve pedagógus szervezet is;
- javasolja a folyósítási eljárásra vonatkozó rendelkezések kiemelését a törvényből, amelyeket az eljárási jogszabályok szintjén tart rendezendőnek.
- 2. A munkavállalással kapcsolatban:
- támogatják az e célból kidolgozott szövegváltozatok egybedolgozását a következők szerint:
- "Az e törvény hatálya alá tartozó személynek a Magyar Köztársaság területén történő munkavállalására a külföldiek magyarországi foglalkoztatásának engedélyezésére vonatkozó általános szabályokat kell alkalmazni. Nemzetközi megállapodás az általános szabályoktól eltérően rendelkezhet."
- 3. A törvény jogalanyaira vonatkozóan:
- egyetértenek azzal, hogy a törvény jogalanyait a törvény 1 § határozza meg;
- egyetértenek azzal, hogy a kedvezmények és támogatások igénybevételére való jogosultságot a "Magyar Igazolvány", illetve a "Magyar Hozzátartozói Igazolvány" testesíti meg.
- 4. A "Magyar Igazolványok", illetve a "Magyar Hozzátartozói Igazolványok" kiadása rendjének szabályozásával kapcsolatban:
- egyetértenek azzal, hogy a Kormány ezt a kérdést a végrehajtási utasítások szintjén oly módon rendezi, hogy minden relációban a MÁÉRT-ben részes érintett szervezetek képviselőivel egyeztetve alakítja ki a gyakorlati végrehajtásban szerepet vállaló szervezetek körét.

Budapest, 2002. november 17.

A zárónyilatkozatot aláíró szervezetek:

Romániai Magyar Demokrata Szövetség Markó Béla

Magyar Koalíció Pártja Bugár Béla

Vajdasági Magyar Szövetség Kasza József

Vajdasági Magyar Demokrata Párt Ágoston András

Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség Tóth Mihály

Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Kovács Miklós

Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége Jakab Sándor

Horvátországi Magyarok Szövetsége Csörgits József

Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség Tomka György

(MMÖNK)

Magyar Emberi Jogok Alapítvány (HHRF) Hámos László, Papp

Tamás

Nyugat-Európai Országos Magyar Szervezetek Szövetsége Deák Ernő

FUEN Komlóssy József

Magyar Szocialista Párt Hárs Gábor

Fidesz – Magyar Polgári Párt Németh Zsolt

Magyar Demokrata Fórum Csapody Miklós

Szabad Demokraták Szövetsége Eörsi Mátyás

A kormány képviseletében Szabó Vilmos